

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Sendes kun på epost: postmottak@bld.dep.no

Deres ref.:
13/3541

Vår ref.:
HBORING
S13/5512

Arkivnr:
F40 &13
L71485/13

Dato:
22.11.2013

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S13/5512

Høringssvar - forslag til ny forskrift om samvær med tilsyn av offentlig oppnevnt tilsynsperson etter barneloven

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har i brev av 10.10.2013 sendt på høring forslag til endring av forskrift om samvær med tilsyn etter barneloven.

Sakens bakgrunn:

Bakgrunnen for forslaget er at Stortinget vedtok i juni 2013 endringer i barneloven i saker som bringes inn for domstolen, jf. Prop 85 L (2012-2013). Bakgrunnen for lovendringen var behov for å:

- ♦ styrke barneperspektivet i disse sakene
- ♦ effektivisere og målrette tilsynsordningen bedre ved blant annet å innføre formkrav til pålegg og krav til begrunnelse
- ♦ følge opp barna og familiene tettere underveis og
- ♦ utrede sakene bedre

Et formål med lovendringene har vært å bidra til å senke terskelen for å nekte samvær helt. Domstolene har fått hjemmel til å sette vilkår om tilsyn under samvær, jf. ny § 43 a. Det er nå innført to ulike former eller nivåer for samvær med tilsyn:

- ♦ Beskyttet tilsyn, der forelder/barn overvåkes under samværet.
- ♦ Støttet tilsyn, der det er forsvarlig med mer fleksible løsninger

Den kommunale barneverntjenesten skal få ansvar for oppnevning av tilsynsperson og oppfølging ved beskyttet tilsyn, mens Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) beholder/får ansvaret ved støttet tilsyn. BLD opplyser at lovendringen sikrer at den etat med best kompetanse på henholdsvis beskyttelse og støtte oppnevner tilsynspersonen og følger opp familien. Det er videre innført krav om politiattest for tilsynsperson som oppnevnes etter barneloven.

Beskyttet tilsyn vil være mest omfattende, og innebærer at barnet og samværsforelder overvåkes under hele samværet. Dette er mest aktuelt i saker der det har vært problematikk knyttet til vold, rus og psykiske lidelser som kan påvirke foreldrefunksjonene, men der forholdene likevel er slik at det er til

barnets beste med et begrenset samvær. Timetallet på maksimalt 16 timer per år blir videreført for denne tilsynsformen gjennom forskriften.

Støttet tilsyn er et mindre omfattende tiltak, og kan fastsettes der det ikke er behov for overvåking under hele samværet. Støttet tilsyn vil særlig være aktuelt i saker der foreldrene har så store problemer med å samarbeide at dette svekker foreldrefunksjonene. Det kan også være aktuelt ved kontaktetablering der forelder og barn ikke kjenner hverandre eller har hatt lite kontakt. Det er forutsatt at timetallet for støttet tilsyn utvides til maksimalt 32 timer per år.

Forslaget til forskriftsendringene innebærer en utfylling av det som allerede er vedtatt i loven. BLD forslag til ny forskrift erstatter forskrift tidligere forskrift av 7. desember 2005 nr. 1360 om oppnevning av tilsynsperson mv. Endringene tar sikte på å tre i kraft 01.01.2014. Forskriften gir presiserende regler om:

- rettens avgjørelse om samvær med tilsyn,
- initiativ til iverksetting fra samværsforelderen,
- beskyttet tilsyn, bruksområde, timetall, barneverntjenestens ansvar,
- støttet tilsyn, bruksområde, timetall, Barne-, ungdoms- og familieetats ansvar,
- politiattest for tilsynsperson,
- pliktene til tilsynspersonen,
- oppfølging hos ansvarlig myndighet

Kommentarer til forslaget om forskrifter:

Asker kommune v/barneverntjenesten avgir med dette en administrativ høringsuttalelse i forhold til det ovennevnte. Uttalelsen vil bli forelagt formannskapet i etterkant.

Innledningsvis vil barneverntjenesten bemerke at vi primært har vurdert forslagene som omhandler den kommunale barneverntjenestens rolle i høringsnotatet. Ved pålegg om beskyttet tilsyn skal barneverntjenesten bla.:

- ♦ Inngå avtale med tilsynspersonen om oppdraget i samsvar med pålegget
- ♦ Vurdere behov for tolk
- ♦ Innhente politiattest for den som skal utføre tilsynet
- ♦ Følge med hvordan saken utvikler seg og underveis evt. ta stilling til om samværet er forsvarlig å gjennomføre
- ♦ Gjennomgå rapporter fra tilsynspersonen og følge opp i etterkant av rapporten

Asker barneverntjeneste har følgende kommentarer/endringsforslag til bestemmelsene i utkast til forskrift:

Barneverntjenesten presiserer at beskyttet tilsyn er en ny oppgave for barneverntjenesten som vil medføre merarbeid for kommunene og dermed påfører kommunene mer utgifter. I prop. 85 L (2012-2013) har BLD oppjustert det kommunale anslaget noe, men det anses ikke å være tilstrekkelig for å dekke kommunens behov på området. Det forventes således at de kommunale barneverntjenestene får tilført ytterligere midler til denne oppgaven.

Vi viser i denne forbindelse også til tidligere høringsuttalelse fra Norsk barnevernlederorganisasjonen (NOBO) til endring av loven, hvor de foreslo å: «etablere en refusjonsordning basert på dokumenterte kostnader for hvert enkelt tilsyn og administrering av dette. Dokumenterte refusjonskrav vil også gi departementet en bedre statistisk oversikt over hvordan domstolen sin praksis utvikles i disse sakene, ref terskelnivå for å nekte samvær helt og stipulert antall

saker hvor "beskyttet tilsyn" blir pålagt». Barneverntjenesten ber BLD vurdere dette på nytt

Til § 2:

Asker barneverntjeneste anser det som positivt at retten må innhente en uttalelse fra barneverntjeneste om at samvær med beskyttet tilsyn lar seg gjennomføre. Barneverntjenesten bør gis anledning til å be om rettens begrunnelse dersom dette ikke fremgår av pålegget om beskyttet tilsyn. Barneverntjenesten oppfordrer også at det bør fremgå av § 2 at barnet skal bli hørt og særlig bli tillagt vekt når det ikke ønsker samvær. Det bør også presiseres at det er opp til den enkelte ansvarlig myndighet å bestemme fastsetting av sted og tidspunkt for denne type samvær osv.

Til § 3:

Barneverntjenesten mener at det er mest hensiktsmessig at retten på eget initiativ sender pålegget direkte til ansvarlig myndighet. Dette vil sikre at barneverntjenesten får en oversikt over mulig kommende ønsker om samvær fra den av foreldrene som har fått pålegg om beskyttet tilsyn.

Til § 4:

Asker barneverntjeneste anser at forskriftens bestemmelser vil gi barna en bedre beskyttelse under samvær der det er problematisk knyttet til vold, rus og psykiske lidelser hos foreldrene. Barneverntjenesten støtter også forslaget at det ikke skal fastsettes beskyttet tilsynssamvær dersom det ikke er til barnets beste. Videre at samvær med beskyttet tilsyn ikke skal fastsettes der barnet har vært utsatt for eller vitne til alvorlige forhold som vold og overgrep, og det er fare for gjentakelse eller traumatisering av barnet. Beskyttet tilsyn med samvær skal heller ikke fastsettes der barnet og/eller bostedsforelder har vært utsatt for trusler, og det er iverksatt beskyttelsestiltak. Det samme gjelder der det er fare for barnebortføring.

For øvrig vil vi påpeke at saker der samvær kun kan gjennomføres ved beskyttet tilsyn er kompliserte. Barnets beste og barnets behov for fysiske og psykiske sikkerhet og trygghet må vurderes nøye før det tillates samvær.

Til § 5:

Det er behov for å presisere hva som ligger i det økonomiske ansvaret. Det antas å kun gjelde dekning av administrering av ordningen, dekning av lønn/utgifter til tilsynsperson og lokaliteter. Det bør presiseres at det ikke også gjelder refusjon av reiseutgifter, hotellutgifter ol. for de samværsberettigede.

Til § 10:

Barneverntjenesten bør få en klar hjemmel på selvstendig grunnlag til å stoppe samværet evt. begrense den videre gjennomføringen av pålegget, og ikke bare oppfordre bostedsforeldre til å ta de nødvendige rettslige skritt for å stanse eller begrense samvær.

For øvrig vil barneverntjenesten påpeke igjen at slike saker der samvær kun kan gjennomføres ved beskyttet tilsyn er kompliserte og utfordrende å gjennomføre. Det kan oppstå farlige situasjoner når samværsforelder er ruspåvirket, er psykisk ustabil eller fremstår som truende og/eller skremmende, som både kan medføre fare for barnet og tilsynspersonen. Dette gjelder spesielt der tilsynspersonen må stanse samværet. Barneverntjenesten ser at det kan være behov for å be om bistand av politiet i et beskyttet samvær, tilsvarende som det gjøres enkelte ganger i barnevernssaker. Barneverntjenesten ser at dette også

kan være med på gjøre det lettere å rekruttere kvalifiserte tilsynspersoner til å utføre oppdraget.

Med hilsen

Anne-Karin Andvik
barnevernsjef

Monica Bårnes
leder avdeling mottak

Siss Tangvald-Pedersen
Leder avdeling barn

Hanne Børing
juridisk rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur